

21.8.2017

Julkinen - Public

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Dnro LVM/441/03/2017

Luonnos postin toimipisteiden sijoittamista koskevan asetuksen muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta postin toimipisteiden sijoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Posti Oy esittää näkemyksensä seuraavaa.

Posti kannattaa luonnoksessa ehdotettuja muutoksia ja pitää niitä ehdottoman välttämättöminä. Asetuksen perustelumiestiossa on kuvattu toimipisteitä koskevan sääntelyn uudistamistarvetta, joka liittyy postitoiminnan murrokseen yhteiskunnan toimintojen digitalisoituessa ja perinteisen kirjepostitoiminnan merkityksen vähentyessä. Sekä kuluttaja- että yritysasiakkaiden toimintatavat ovat muuttuneet. Nykyinen toimipisteitä koskeva sääntely jäykistää palveluntarjontaa ja estää innovointia ja palvelujen kehittämistä asiakkaiden toiveita ja tarpeita vastaavasti. Jakelussa tarvitaan tulevaisuudessa uudentyyppisiä, dynaamisia noutamisen ja lähettämisen ratkaisuja.

Yleispalveluntarjoajan ylläpitämää toimipisteverkkoa sääntelisi jatkossakin postilaissa olevat velvoitteet ja periaatteet. Lausunnolla olevan luonnoksen mukaan nykyisen valtioneuvoston asetuksen mukaiset tiukat prosentti- ja kilometripohjaiset vaatimukset poistuisivat. Lisäksi yleispalveluun kuuluvia pakettipalveluja olisi pidettävä tarjolla samoin kuin kirjattuja ja vakuutettuja palveluja eli vähintään yhdessä toimipisteessä jokaisessa kunnassa. Palvelupisteiden verkoston kokonaisuutta arvioitaessa olisi otettava huomioon myös tavanomaisten tietoteknisten palvelujen ja yhteyksien saatavuus sekä yleispalveluun kuuluvien tuotteiden ja palvelujen tarjonta niiden välityksellä.

Ehdotetut muutokset tarkoittavat, että postin palvelupisteiden sijoittaminen olisi jatkossa joustavampaa ja mahdollistaisi palvelun tarjoamisen nimenomaan siellä, missä kysyntää on. Muutosten myötä olisi mahdollista tuoda tarjolle uusia vaihtoehtoisia palvelutapoja ja käyttäjille lisää valinnanvapautta postiasiointiin. Tulevaisuudessa voitaisiin asiakastarpeen mukaan laajentaa asiakkaiden suosimien pakettiautomaattien verkostoa samoin kuin asiointimahdollisuuksia verkkopalvelujen välityksellä. Posti suunnittelee myös sähköisten ja fyysisten palvelujen saumatonta palvelukokemusta siten, että palvelumaksun voisi maksaa verkkopalvelussa ja lähetys voitaisiin jättää mihin tahansa postin palvelupisteeseen jonottamatta. Tämä toisi kustannustehokkaampia palveluratkaisuja erityisesti haja-asutusalueille.

Postin vuonna 2015 ja 2016 tekemät käyttäjätutkimukset osoittavat, että verkkopalvelut ja pakettiautomaateilla asiointi koetaan entistä mieluisampana asiointitapana. Valtaosa käyttäjistä on sitä mieltä, että verkkopalvelujen käyttämi-

21.8.2017

Julkinen - Public

nen tuottaa hyötyjä verrattuna perinteiseen lähettämiseen, muun muassa nopeus ja osoitekorttien täyttämisen ja maksamisen vaivattomuus. Asioinnin helppous ja sujuvuus näkyy myös asiakaskäyttäytymisessä: pakettiautomaattien suosio on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Lähetysten lähettäminen it-seasiointikanavien kautta on kasvanut selvästi voimakkaammin kuin perinteiset toimipisteissä tapahtuvat lähettämisen tavat.

Posti esittää, että perustelumuiotiossa tuotaisiin myös esille nykyisen asetuksen ja sen perusteluiden mukainen ajatus siitä, että yleispalvelua tarjoavassa toimipisteessä ei tarvitse olla kaikkia yleispalvelutuotteita saatavilla, vaan saatavuutta tarkastellaan asiointialueen palvelutarjonnan kokonaisuuden kautta. Esimerkiksi postimerkkien jälleenmyyntipisteiden ja lähtevien kirjeiden jättöpisteinä toimivien kirjelaatikoiden verkosto otetaan huomioon yleispalvelujen saatavuuden arvioinnissa. Arvioinnissa painopisteen tulisi olla siinä, että palvelut ovat kohtuudella saatavissa, vaikka ne kaikki eivät olisikaan tarjolla yhdessä ja samassa palvelupisteessä. Tämä on tärkeää myös sähköisen ja fyysisen palvelun tarkastelussa.

Postin mielestä on myönteistä, että asetuksen velvoitteita kevennetään asiakkaiden tarpeiden muuttuessa ja jaettavan postin määrän vähentyessä. Sääntelyä pitää uudistaa tulevaisuutta varten niin, että voidaan turvata postin yleispalvelut suomalaisille kustannustehokkaasti koko maassa ilman julkista tukea myös jatkossa. Nykyinen väestöpeittoon ja etäisyyksiin perustuva toimipisteverkon sääntely ei mahdollista muuttuvien asiakastarpeiden mukaisia uusia ratkaisuja kaupallisesti kestäväällä tavalla. Kansallisesta ylimääräisestä sääntelystä luopuminen vastaa hallituksen normien purkamisen tavoitetta.

Kunnioitavasti

Posti Oy

Kaisa Ilola
johtaja, palvelupisteverkosto